

Πυρασφάλεια

ΣΤΟΥΣ ΧΩΡΟΥΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ, ΠΡΟΝΟΙΑΣ
& ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ

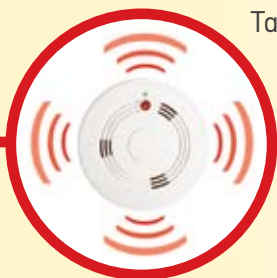

Ορισμός

Πυρασφάλεια είναι το σύνολο των μέτρων και των δραστηριοτήτων που λαμβάνονται για την εξάλειψη ή τη μείωση, στον ελάχιστο δυνατό βαθμό, των πυρκαγιών και την αντιμετώπιση των κινδύνων από αυτές.

Εισαγωγή

Μια πυρκαγιά μπορεί ν' αρχίσει οπουδήποτε και οποτεδήποτε και οι συνέπειές της μπορεί να είναι ανυπολόγιστες, όπως π.χ. απώλεια ανθρώπινων ζωών, υλικές ζημιές σε κτήρια, σε εξοπλισμό και σε άλλα αγαθά. Σε αρκετές περιπτώσεις η πυρκαγιά εξαπλώνεται γρήγορα και ανεμπόδιστα με καταστροφικές συνέπειες επειδή δεν έχουν ληφθεί τα κατάλληλα μέτρα για τη δομική πυροπροστασία των υποστατικών και των εγκαταστάσεων, την ύπαρξη κατάλληλων οδύσεων και εξόδων διαφυγής και την εγκατάσταση κατάλληλων συστημάτων πυρανίχνευσης και κατάσβεσης της πυρκαγιάς.

Τα θέματα πυρασφάλειας στους χώρους εργασίας καλύπτονται από τους περί Ασφάλειας και Υγείας Νόμους του 1996 έως 2011 και τους σχετικούς κανονισμούς που εκδόθηκαν κάτω από τους Νόμους αυτούς. Το έντυπο αυτό στόχο έχει να εξηγήσει τις βασικές πρόνοιες της νομοθεσίας για θέματα πυρασφάλειας και τις βασικές αρχές της πρόληψης και αντιμετώπισης της πυρκαγιάς.

Γενικός Κανόνας

Για να δημιουργηθεί και να συντηρηθεί η φωτιά είναι απαραίτητη η ταυτόχρονη ύπαρξη των τριών παραγόντων που απεικονίζονται ως **“το τρίγωνο της φωτιάς”**

- Καύσιμη Ύλη
- Οξυγόνο
- Θερμοκρασία

Η απουσία ενός από αυτούς τους τρεις παράγοντες αποτρέπει τη δημιουργία πυρκαγιάς.

Παθητική πυροπροστασία

Η παθητική πυροπροστασία είναι η δομική πυροπροστασία των υποστατικών και των εγκαταστάσεων και περιλαμβάνει τα μέτρα για την εξάλειψη των κινδύνων, τον περιορισμό επέκτασης της πυρκαγιάς καθώς και των συνεπειών της. Επομένως, η παθητική πυροπροστασία περιλαμβάνει τα ακόλουθα:

- Την κατασκευή δομικών στοιχείων από πυράντοχα υλικά.
- Τη διαμόρφωση πυροδιαμερισμάτων και την κατάλληλη διαρρύθμιση των χώρων για τον περιορισμό της επέκτασης της πυρκαγιάς.
- Τη διασφάλιση οδών διαφυγής και εξόδων κινδύνου.
- Τη διασφάλιση ασφαλούς πρόσβασης της Πυροσβεστικής Υπηρεσίας για κατάσβεση της πυρκαγιάς.

Ενεργητική πυροπροστασία

Η ενεργητική πυροπροστασία είναι τα ενεργητικά ή κατασταλτικά μέτρα, ο εξοπλισμός και οι προγραμματισμένες δραστηριότητες που ενεργοποιούνται με την εκδήλωση ή/και κατά τη διάρκεια της πυρκαγιάς. Η ενεργητική πυροπροστασία περιλαμβάνει τον ηλεκτρομηχανολογικό εξοπλισμό και τα συστήματα που χρησιμοποιούνται για την πυρανίχνευση και την κατάσβεση της πυρκαγιάς καθώς, επίσης, τον σχεδιασμό, την εγκατάσταση, τη χρήση και τη συντήρηση του εξοπλισμού και των συστημάτων αυτών.

Τα συστήματα και ο εξοπλισμός κατάσβεσης χωρίζονται σε κινητά μέσα και σε κεντρικά συστήματα κατάσβεσης, τα οποία μπορεί να είναι συνδεδεμένα με συστήματα πυρανίχνευσης και αυτόματης ενεργοποίησης.

Τα βασικά μέσα κατάσβεσης πυρκαγιάς είναι το Νερό, η Ξηρή Σκόνη, το Διοξείδιο του Άνθρακα (CO₂), ο Αφρός ή η Άμμος και χρησιμοποιούνται ανάλογα με τη φύση του καύσιμου, όπως αναφέρεται στον πιο κάτω πίνακα:

ΠΙΝΑΚΑΣ: Βασικές Κατηγορίες Πυρκαγιών (φύση καυσίμου) και Μέσα Κατάσβεσης

Κατηγορία	Φύση Καυσίμου	Νερό	Ξηρή Σκόνη	*CO ₂	Αφρός	Άμμος/Χώμα	Παραδείγματα καύσιμης ύλης
A	Συνήθη Καιγόμενα Υλικά	✓	✓		✓		Ξύλα, χαρτιά, υφάσματα, ελαστικά, πλαστικά, κτλ.
B	Εύφλεκτα Υγρά		✓	✓	✓	✓	Πετρελαιοειδή, λιπαντικά, υγρά καθαρισμού, διαλύτες, κτλ.
Γ	Αέρια Καύσιμα		✓	✓			Υγραέριο, ασετυλίνη, φυσικό αέριο, υδρογόνο, μεθάνιο, προπάνιο, βουτάνιο, κτλ.
Δ	Μέταλλα		✓**				Νάτριο, κάλιο, μαγνήσιο, κτλ.

* Διοξείδιο Άνθρακα **Ειδική Ξηρή Σκόνη

Τρόποι μετάδοσης της φωτιάς

Η φωτιά όπως και η θερμότητα, μεταδίδεται με τους ακόλουθους τρόπους:

- Απευθείας μετάδοση της θερμότητας (με επαφή).
- Μεταφορά ή διοχέτευση της θερμότητας με ρεύματα αέρος.
- Ακτινοβολία
- Εκτίναξη καιγόμενων σωματιδίων.

Βασικές πρόνοιες νομοθεσίας που αφορούν την πυρασφάλεια

Η νομοθεσία θέτει στους εργοδότες, τους ιδιοκτήτες των υποστατικών ή των εγκαταστάσεων και στους μελετητές, ανάλογα με την περίπτωση, υποχρεώσεις που αφορούν τα ακόλουθα:

- Τον σχεδιασμό και την ανέγερση των υποστατικών και των εγκαταστάσεων, που προορίζονται να χρησιμοποιηθούν ως χώροι εργασίας ειδικά σε ό,τι αφορά τη χρήση πυράντοχων υλικών και τη διαμερισματοποίηση.
- Τη γραπτή εκτίμηση των κινδύνων που εντοπίζονται μέσα στους χώρους εργασίας. Με βάση τις εκτιμήσεις αυτές καθορίζονται τα προληπτικά μέτρα που πρέπει να ληφθούν περιλαμβανομένων των μεθόδων εργασίας, των υλικών και του εξοπλισμού προστασίας που πρέπει να χρησιμοποιηθεί. Οι εκτιμήσεις των κινδύνων πρέπει να ετοιμάζονται από τα κατάλληλα και εγκεκριμένα ή αρμόδια πρόσωπα.
- Την ύπαρξη κατάλληλων και ικανοποιητικών μέσων διαφυγής (οδών και εξόδων) σε αριθμό και θέση, ώστε να διασφαλίζεται η ασφαλής διαφυγή όλων των εργαζομένων ή και άλλων προσώπων που βρίσκονται στους χώρους αυτούς.
- Την ύπαρξη συστημάτων πυρανίχνευσης και συναγερμού, καθώς επίσης επαρκούς και κατάλληλου εξοπλισμού κατάσβεσης της πυρκαγιάς.
- Την κατάλληλη σήμανση των συστημάτων πυρανίχνευσης, συναγερμού καθώς και των μέσων διαφυγής και του εξοπλισμού κατάσβεσης της πυρκαγιάς.
- Την ετοιμασία σχεδίου δράσης σε περίπτωση πυρκαγιάς και την εκπαίδευση των εργοδοτούμενων για την εφαρμογή του.
- Τη συντήρηση και δοκιμή των συστημάτων και εξοπλισμού πυρανίχνευσης και κατάσβεσης της πυρκαγιάς από αρμόδια πρόσωπα, σε κατάλληλα χρονικά διαστήματα, και την τήρηση σχετικού αρχείου.

- Την εκπαίδευση επαρκούς αριθμού προσώπων για τη σωστή χρήση του εξοπλισμού και των συστημάτων κατάσβεσης της πυρκαγιάς.
- Τη λήψη μέτρων για την παρεμπόδιση της δημιουργίας συνθηκών που μπορεί να προκαλέσουν έκρηξη (π.χ. σε χώρους όπου υπάρχει η πιθανότητα να διαφύγουν ή/και να συσσωρευτούν εύφλεκτα υλικά από σκόνη, ατμό ή αέρια).
- Την αποθήκευση εύφλεκτων ουσιών σε κατάλληλες πυράντοχες αποθήκες.
- Τη διατήρηση τάξης και καθαριότητας στους χώρους εργασίας, όπως την απομάκρυνση άχρηστων και εύφλεκτων υλικών ή και αντικειμένων που μπορούν να καούν.
- Τον ορισμό εργοδοτουμένων, υπεύθυνων για την εφαρμογή των μέτρων και των διαδικασιών που αφορούν την πυρασφάλεια.
- Την εφαρμογή διαδικασίας για την εξασφάλιση άδειας εκτέλεσης θερμής εργασίας (εν θερμώ κολλήσεις, κοπές ανοικτής φλόγας).
- Τη χρήση κατάλληλου εξοπλισμού, αντεκρηκτικού ή φλογοστεγανού τύπου σε χώρους όπου μπορεί να δημιουργηθεί αναφλέξιμο ή εκρηκτικό περιβάλλον.

Καλή πρακτική για την πρόληψη και αντιμετώπιση των πυρκαγιών στους χώρους εργασίας

Για αποφυγή εκδήλωσης ή και επέκτασης της πυρκαγιάς, ενδείκνυται όπως τηρούνται τα πιο κάτω:

- Αποσύνδεση από τα σημεία παροχής ηλεκτρικής ενέργειας όλων των ηλεκτρικών εργαλείων και συσκευών όταν είναι εκτός λειτουργίας.
- Απαγόρευση του καπνίσματος.
- Απαγόρευση χρήσης εύφλεκτων υγρών (π.χ. βενζίνης) για σκοπούς καθαριότητας.
- Επισκευή ελαττωματικών ηλεκτρικών συσκευών και καλωδίων από αρμόδια πρόσωπα.

**Απαγορεύεται
το κάπνισμα**

- Κλείσιμο όλων των εσωτερικών πορτών για περιορισμό της πυρκαγιάς στον χώρο εκδήλωσής της.
- Συνεργασία και συντονισμός με την Πυροσβεστική Υπηρεσία.

Η πρόληψη έχει πάντοτε λιγότερο κόστος από το κόστος που απαιτείται για την καταστολή της πυρκαγιάς και την αποκατάσταση των ζημιών μετά απ' αυτήν.

Χειρισμός εύφλεκτων υλικών

Για τον σωστό χειρισμό εύφλεκτων υλικών ενδείκνυται όπως τηρούνται τα πιο κάτω.

- Αντικατάσταση των εύφλεκτων ουσιών με άλλες μη εύφλεκες ή λιγότερο εύφλεκες, όπου είναι εφικτό.
- Αποθήκευση όλων των εύφλεκτων ουσιών σε κατάλληλες πυρίμαχες αποθήκες και διατήρηση στους χώρους εργασίας μόνο της ποσότητας εύφλεκτων που χρειάζονται για μια βάρδια εργασίας.
- Καλός εξαερισμός των χώρων όπου αποθηκεύονται ή χρησιμοποιούνται εύφλεκες ουσίες για την απομάκρυνση των αναθυμιάσεων.
- Απομάκρυνση όλων των πηγών ανάφλεξης από τους αποθηκευτικούς χώρους και τους χώρους χρήσης των εύφλεκτων ουσιών (π.χ. ακατάλληλος ηλεκτρισμός εξοπλισμός / συσκευές, μηχανές συγκόλλησης ή κοπής μετάλλων, καυτές επιφάνειες, κινούμενα μεταλλικά μέρη που προκαλούν τριβή μεταξύ τους, κτλ.).
- Διατήρηση των εύφλεκτων ουσιών σε ειδικά δοχεία για την αποφυγή της διαρροής και εγκατάσταση κατάλληλων συστημάτων συλλογής τυχόν διαρροών.

Για περισσότερες πληροφορίες μπορείτε να επισκεφθείτε την ιστοσελίδα του Τμήματος Επιθεώρησης Εργασίας.

www.mlsi.gov.cy/dli

ή να απευθύνεστε στα Επαρχιακά Γραφεία Επιθεώρησης Εργασίας σε όλες τις πόλεις

Λευκωσία: 22879191
Λεμεσός: 25827204
Λάρνακα: 24805327
Πάφος: 26822715
Αμμόχωστος: 23819750

Γ.Τ.Π. 138/2015-3.000

Εκδόθηκε από το Γραφείο Τύπου και Πληροφοριών

Σχεδιασμός: Design for Life Ltd - www.dforlife.com

Εκτύπωση: Κώνος Λτδ